

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Liber Theologiæ Moralis, Viginti Qvatvor Societatis Iesv Doctoribvs Reseratvs

Escobar y Mendoza, Antonio de

Lvgdvni, 1659

IV. De mutua Clericorum & Prælatorum, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41066

17. Num in omnibus obedire domino teneantur? In iis plenè, quæ contra naturale ius sunt, vel contra diuina præcepta parere non debent. Tria autem præstare tenentur famuli heris suis: honorem, reuerentiam, & obsequium.

18. Quidnam dominus debeat seruo? Honestam sustentationem, institutionem in rebus fidei, & correctionem fraternam. Haud domino potestas necandi seruos; si tamen occideret, nihil vlli deberet, nec si mutilaret. Alimenta in totum subtrahere non potest. Ex delicto eius iussu commissum tenetur.

19. Quid de famulis alendis & gubernandis? Alimenta, quæ dominus famulo debet, famulatu congruentia debent esse. Ad hospitale licet quandoque mittere; & iustè merces subtrahitur, cum agrotat. Ex contractu aut delicto famuli herus non obligatur, nisi iussu, aut auctoritate domini facta sint. Debet expellere herus famulos moribus corruptos, nisi ad meliorem redituros frugem speret.

C A P V T I V.

De mutua Prælatorum & Clericorum obligatione.

20. AD quidnam Clerici erga Prælatos tenentur? In actibus quidem internis obedire non tenentur, neque in malis etiam venialiter. In dubio de peccato, præcipienti Prælato obedire tenentur: debet autem eius voluntas illis esse denunciata. Tenentur profectò obedire in pertinentibus ad Clericos. Beneficarij ad subsidium charitativum, contributione videlicet quadam in pecunia, vel æquiualentem re à beneficiariis facta in quibusdam casibus erga Episcopos. Curati etiam, & Religiosi erga suos Prælatos peculiaribus tenentur obligationibus.

21. Prælatorum erga Clericos recense obligationes. Debent residere, ad quam probabilius reputo iure diuino teneri. Ad breue tempus cum causa abesse possunt. Quanam iusta causa discessus? Quinque exhibeo, Christianam charitatem, utilitatem Ecclesiæ, & Reipublicæ, vrgens necessitas, & debita obedientia.

22. Quoad leges morum ad quidnam tenetur? 1. Quotannis Synodum facere. 2. Visitare singulis annis dicecesim per se, vel impeditus per alium. 3. Instituire idoneos ministros. 4.

G S

Inquirere

Inquirere in populi sui peccata. 5. Corrigere subditos. 6. Superflua pauperibus largiri. 7. Iudicare causas Ecclesiasticas. 8. Approbare Confessarios, Concionatores.

23. *Quanam eius potestas?* Potest conferre indulgentiam quadraginta dierum, imponere censuras, in quibusdam irregularitatibus, & impedimentis matrimonij non dirimentibus dispensare, & alia plura gerere valet.

24. *Quidnam ei circa ordines, beneficia, & confirmationem conferendam præstandum?* Eos per se conferat, vel aliò mittat. Singulis annis chrisma conficiat, suis temporibus Sacramentum Confirmationis conferat, dignos ordinet cum sufficienti titulo. Porro beneficia solummodo dignis conferat, ad testamentorum denique executionem maxime in piis causis attendat.

C A P V T V.

De mutua Principis laici, & subditorum obligatione.

§. 1.
Obligatio Vassalli erga Principem.

25. **A**d quidnam tenetur vassallus erga Principem? Debet vectigalia soluere: in necessariis tamen familiae defraudantes minime obligantur nisi in quibusdam casibus, Nouæ gabellæ debentur, si iustæ sint; si non petantur, seclusa fraude, non est obligatio soluendi. Soluentes poenam non tenentur ad gabellam: tenentur tamen, quando in conscientia eorum id relinqueretur. Potest quis non soluere, quando certò scitur, non impendi gabellam in rem ob quam imposta est. *In dubio de iustitia?* Præsumendum pro Principe, & etiam infideli soluenda.

§. 2.
Obligatio Principis erga Vassallum.

26. *In quibus autem Superiores laici erga subditos tenentur?* Cum virtutes laici Principis debeant esse Religio in Deum, Clementia, Liberalitas, iustitia, Fortitudo, Prudentia, Magnificencia, Magnanimitas: vitia autem: Cupido immodica regnandi, indictio belli iniusti, socordia in muniendis Regni arcibus, negligentia in viis publicis reparandis, non subuenire miserabilibus, non tollere consuetudines prauas, Exactionibus iniquis subditorum copias exhaurire, iniustas leges condere, subditum ad certum matrimonium cogere, vel in contracto impedire, suisque priuatis commodis studere: obligatur quidem, & proprietates Principis exercere, & vitia fugere, sub mortali quidem, aut veniali iuxta materiae grauitatem.

27. *Peccant*